

Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

Кафедра економічної кібернетики

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

(м. Полтава, 18–20 листопада 2015 року)

Полтава
ПУЕТ
2016

УДК 338.2
ББК 65я431
Е45

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Організаційний комітет

О. О. Нестуля, голова організаційного комітету, д. і. н., професор кафедри управління персоналом і економіки праці, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
М. Є. Рогоза, заступник голови організаційного комітету, академік Академії економічних наук України, д. е. н., професор, перший проректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
С. В. Гаркуша, заступник голови організаційного комітету, д. т. н., доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах, проректор з наукової роботи Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Члени організаційного комітету

В. В. Вітлінський, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіко-математичного моделювання Державного вищого навчального закладу «Київський Національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;
В. М. Вовк, д. е. н., заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка;
Ю. Г. Лисенко, д. е. н., професор, директор Інституту інноваційного розвитку управління (м. Полтава), член-кореспондент НАН України;
В. І. Ляшенко, д. е. н., професор, завідувач відділом Інституту економіки промисловості НАН України, професор кафедри економічної кібернетики Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Н. К. Максимко, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Запорізького національного університету;
Т. В. Меркулова, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;
Т. І. Оленик, д. т. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного авіаційного університету;
В. А. Павлова, д. е. н., професор, завідувач кафедри товарознавства і торговельного підприємництва, проректор з науково-педагогічної роботи та організації навчально-виховного процесу Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля;
В. М. Порохня, д. е. н., професор, директор інституту післядипломної освіти Класичного приватного університету (м. Запоріжжя);
С. К. Раматанова, д. т. н., д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Северодонецьк), професор кафедри економічної кібернетики Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», заслужений діяч науки і техніки України;
А. А. Роскляка, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського Національного торговельно-економічного університету;
М. В. Румянцев, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Державного вищого навчального закладу «Донецький національний технічний університет» (м. Красноармійськ);
В. А. Каченко, академік Академії економічних наук України, д. е. н., професор Дніпропетровського університету економіки та права імені Альфреда Нобеля;
О. І. Черняк, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

Е45 Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління :
матеріали V Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 18–20 листоп. 2015 року). – Полтава : ПУЕТ, 2016. – 206 с.

ISBN 978-966-184-223-5

У матеріалах конференції розглядаються проблеми й особливості моделювання та управління сучасними економічними процесами й системами, теоретичні основи економічної кібернетики, формування механізмів і систем стратегічного розвитку підприємств, сучасна проблематика підготовки фахівців з економічної кібернетики та комп'ютерних інформаційних технологій. Розраховано на науково-педагогічних працівників, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів.

УДК 338.2
ББК 65я431

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів. За вміст, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

ISBN 978-966-184-223-5

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2016

ВІТАННЯ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

Шановні учасники і гості V Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління»

Ми продовжуємо традицію щорічних зустрічей на теренах інформаційного простору з питань управління економічними системами, моделювання економічних систем, теоретичних основ економічної кібернетики, формування механізмів та систем стратегічного розвитку підприємств, сучасної проблематики підготовки фахівців з економічної кібернетики та комп'ютерних інформаційних технологій.

Попереду в учасників конференції можливість обмінятися думками з питань, що визначають сьогодні стратегію і тактику розвитку економіки нашої країни.

Обговорення матеріалів конференції стануть запорукою загальних майбутніх успіхів.

Доповіді конференції спрямовані на посилення інтеграції та залучення широких кіл науковців і до вирішення широкого кола питань, пов'язаних з системним підходом до розв'язку задач, що постають перед сучасною економікою у непростий період світової економічної кризи

Ваша енергія, спрямована на реалізацію нових ініціатив щодо втілення в життя програм оздоровлення економіки, поза всяким сумнівом, послужить зміцненню наукових і ділових зв'язків, як у рамках двосторонніх відносин, так і в контексті інтеграційних процесів в Україні та Європі.

Ми впевнені, що результати цього річної конференції знайдуть своє втілення в нових проектах і програмах, і, в кінцевому рахунку, слугуватимуть надійною сходиною на шляху до процвітання нашої держави

*Кафедра економічної кібернетики ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Список использованных источников

1. Елиферов В. Г. Бизнес-процессы: регламентация и управление : учебник / В. Г. Елиферов, В. В. Репин. – Москва : Инфра-м, 2004. – 319 с.
2. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підручник / О. С. Іванілов. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.

І. В. Фокіна, к. е. н.

Інститут економіки промисловості НАН України, м. Київ

ЩОДО ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС В РАМКАХ ЗАСТОРОГ ТА ОБМЕЖЕНЬ З БОКУ ТРЕТІХ КРАЇН

Ключовою частиною Угоди про асоціацію між Україною та ЄС є створення зони вільної торгівлі як складової економічної політики, яку спрямовано на зміцнення економічних зв'язків, тобто відкриття нових ринків, стимулювання конкурентоспроможності та інші кроки, потрібні для досягнення відповідності стандартам Євросоюзу і торгівлі на його ринках. Зона вільної торгівлі – це тип міжнародної інтеграції, за якої в країнах-учасниках скасовуються деякі обмеження у взаємній торгівлі. Угодою передбачено скасування мит, зборів, інших платежів, застосування нетарифних заходів, специфічних положень щодо товарів, формування адміністративного співробітництва та співробітництва з третіми країнами [1, розділ IV].

В даний час в Україні діють так звані автономні торгові преференції з боку Європейського Союзу. Це не передбачено асоціацією, але є одностороннім кроком у зв'язку зі складною економічною ситуацією в Україні. Метою цього кроку є впровадження розділу Угоди про тарифи за допомогою автономних торговельних преференцій та зменшення або скасування митних зборів ЄС на українські товари, що дозволяє вітчизняним виробникам здійснювати експорт до ЄС без певних торгових обмежень. Однак преференції не є заміником зони вільної торгівлі та діятимуть для України обмежено, тобто до набрання чинності Угоди про створення зони вільної торгівлі між ЄС та Україною.

Разом з тим з 1 січня 2016 р. між Україною та ЄС набирає чинності Угода про зону вільної торгівлі.

Передбачається, що буде скасовано переважну більшість мит на імпорт та експорт відразу після набуття Угодою чинності. Для промислових товарів лібералізація означатиме скасування діючих увізних мит на більшість товарів (82,6 % – Україна та 91,8 % – ЄС). Для сільськогосподарської продукції з моменту тимчасового застосування Угоди з боку ЄС та її ратифікації Україною мита буде скасовано на 35,2 % тарифних ліній Україною та 83,1 % – Євросоюзом. Що стосується решти товарів, то по 52 % тарифних ліній Україна запроваджує перехідні періоди тривалістю від 1 до 7 років, на 9,8 % – часткову лібералізацію та на 3,0 % – безмитні тарифні квоти. Це означає, що для особливо чутливих секторів зона вільної торгівлі дає українським виробникам більше часу для адаптації до конкурентного середовища, водночас надаючи споживачам більший вибір продуктів за нижчими цінами. Своєю чергою, Європейський Союз встановлює перехідні періоди на 2,0 % тарифних ліній (тривалістю 3 та 7 років), а по найбільш чутливих товарах (14,9 %) запропоновано доступ в рамках безмитних тарифних квот [2, с. 2].

Разом з тим вступ в силу економічної частини Угоди про асоціацію ЄС–Україна, включаючи створення зони вільної торгівлі, пов'язано для України з певними ускладненнями у двосторонніх торговельних відносинах з постійним партнером у цій сфері. Згідно з офіційною заявою уряду Російської Федерації Україні загрожує продовольче ембарго з боку РФ. Однак слід зазначити, що Україна і Росія мають достатньо міцні економічні зв'язки у сфері торгівлі. Тому необхідно вивчити всі переваги і загрози, які пов'язано з розривом цих зв'язків, і прийняти ряд заходів економічного регулювання за нинішніх умов.

За даними зовнішньоторговельного балансу України у 2014 р. загальний експорт товарів склав 53 901,7 млн дол. США, з них 17 002,9 (31,5 %) до країн ЄС та 14 882,3 (27,6 %) до країн СНД, в тому числі до Росії 9 798,2 (18,2 %) млн дол. [3]. Примітно, що частина експорту до Росії становила 57,6 % від експорту до країн ЄС, в 2013 році цей показник перевищив 80 %. Безперечно

це досить значний показник, при цьому дані представлені без урахування показників Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, а також окремих підприємств Донецькій та Луганській областях, торговельні відносини яких традиційно пов'язані з російськими партнерами. Тобто Росія є однією з основних країн-партнерів України у зовнішньоторговельних зв'язках й їх втрата може негативно позначитися на подальшому економічному розвитку країни. Практика показує, що діючі автономні преференції з боку ЄС незначно вплинули на зовнішньоторговельний баланс України. Збільшення експорту в країни ЄС в 2014 р. відбулося за рахунок його зниження в РФ.

За нинішніх найскладніших умов подальшого розвитку зовнішньоторговельних зв'язків з ЄС Україні, щоб уникнути економічних обмежень і зниження обсягів експорту, вкрай важливо зберегти торговельні відносини з Росією і досягти домовленостей з нею. По-перше, незважаючи на всі позитивні зрушення в рамках двосторонніх відносин між Україною та ЄС, створення зони вільної торгівлі процес тривалий і займе мінімум 10 років. По-друге, Євросоюз наполягає на переговорах з Росією щодо врегулювання спірних питань у сфері торгівлі. Росія прагне мінімізувати свої ризики, пов'язані з припливом товарів з третіх країн через Україну, тому трьома сторонами (ЄС, Росія, Україна) повинні бути досягнуті домовленості про зону вільної торгівлі Україна–ЄС, якими було б юридично прописано порядок взаємодії двох країн. Подібні домовленості з третіми країнами передбачено Угодою [1, розділ IV, ст. 39]. По-третє, однією з найважливіших проблем, з якою стикаються українські і європейські компанії є проблема відмінності технічних норм і стандартів, що ускладнює транскордонну торгівлю. Українська промисловість повинна бути повністю реконструйована, а для цього необхідні величезні інвестиції і тривалий час. У торговельних відносинах з РФ відсутні такі технічні бар'єри.

Узагальнюючи викладене, необхідно підкреслити найбільш важливі науково-практичні положення проведеного дослідження. Створення зони вільної торгівлі з Євросоюзом є суттєвим кроком у розширенні зовнішніх торгово-економічних зв'язків

України. Прийнявши правила Євросоюзу, Україна отримає переваги на ринках ЄС, але зіткнеться з труднощами в експорті на інші ринки, втрачаючи тим самим те, що могла зберегти. Переважно, щоб розвиток нових торгових відносин не відбувався на шкоду існуючих, а Україна не втратила свої торговельні ринки.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] : [Угоду ратифіковано із заявою Законом України № 1678-VII від 16.09.2014 р.]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page. – Назва з екрану.
2. ЄС–Україна: поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/virtual_library/dcfta_guidebook_web.pdf. – Назва з екрану.
3. Зовнішня торгівля України. Статистичний збірник / Держкомстат України ; відп. за вип. А. О. Фризоренко. – Київ : ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2015. – 102 с.

*Н. Г. Долгова, доцент; Г. В. Солодовник, доцент
Харківський національний університет будівництва
та архітектури*

ДОСЛІДЖЕННЯ ЧИННИКІВ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Актуальність дослідження чинників невизначеності обумовлена значними коливаннями, які відбуваються в сучасному економічному, політичному та соціальному середовищах. Аналіз чинників ризику є невід'ємною складовою управління ними, без якого в свою чергу неможливе створення та впровадження таких складних систем як об'єкти будівельної галузі. Тому доцільним є аналіз ризиків з метою підвищення ефективності управлінських рішень на підприємствах будівельної галузі.

Ціль досліджень аналіз чинників ризику на підприємствах будівельної галузі.

ЗМІСТ

ВІТАННЯ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ ІНТЕРНЕТ- КОНФЕРЕНЦІЇ.....3

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ.....4

Рогоза М. Є., Івченко Є. І., Божко В. І. Аналіз методик визначення пріоритетів виконання заявок в service desk..... 4

Вергал К. Ю. Ефективність функціонування торговельних інтегрованих структур..... 7

Голота О. М., Кузьменко О. К. Підходи до управління адаптацією економіко-соціальних систем..... 10

Макаренко О. І., Піцик Є. В. Аналіз підходів щодо визначення еколого-економічних ризиків в сільському господарстві 13

Тарасова Е. А. Теоретические подходы к управлению развитием региональной экономической системы..... 17

Фокіна І. В. Щодо проблеми створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС в рамках засторог та обмежень з боку третіх країн 18

Долгова Н. Г., Солодовник Г. В. Дослідження чинників невизначеності на підприємствах будівельної галузі 21

Солодовник А. В., Перун М. В. Постановка задачі управління ресурсами на мебельному підприємстві 25

Тепляк Н. М., Литвиненко Є. М. Проектно-орієнтований підхід до управління ВНЗ 28

Гаркуша О. В. Про реформування національної системи кредитної кооперації 31

Петрова І. П. Використання потенціалу державно-приватного партнерства для модернізації економіки 35

Петриченко С. С. Управління процесом інноваційного розвитку підприємства при стратегічному плануванні 39

<i>Іванов С. В., Ляшенко В. І.</i> Деякі питання реформування податкової політики	41
<i>Ляшенко А. Ю.</i> Теоретические аспекты формирования точек роста региона	46

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ 50

<i>Буряк Д. В., Рамазанов С. К.</i> Динамічна соціально-еколого-економічна стохастична модель безпеки техногенного підприємства	50
<i>Ємець О. О., Барболіна Т. М.</i> Про математичну модель задачі директора зі стохастичними параметрами	53
<i>Макшичко Н., Шаповалова В.</i> Особливості моделювання оцінки ефективності впровадження систем електронного документообігу підприємства	57
<i>Касьянова Н. В.</i> Модель оцінки інноваційної активності підприємства	60
<i>Онищенко А. М.</i> Аналіз мезоекономічних показників еколого-економічної системи у випадку технологічних галузевих змін	63
<i>Сізова Н. Д., Смірнова Т. В.</i> Розвиток податкової системи України в глобалізованому світі	66
<i>Новожилова М. В., Чуб О. И.</i> Моделирование и оптимизация децентрализованной сети поставок	69
<i>Книщенко Т. М.</i> Застосування онтологічного підходу при мультиагентному моделюванні	71
<i>Журавка А. В.</i> Математичне моделювання взаємодій на загальних ринках праці і капіталу	74
<i>Турлакова С. С.</i> Технология построения моделей механизма рефлексивного управления стадным поведением на предприятиях	77
<i>Чеверда С. С.</i> Моделювання фінансової діяльності торговельного підприємства	81

<i>Бондаренко Д. О.</i> Економіко-математична модель вибору оптимальної стратегії розміщення коштів на рекламу	83
<i>Заховалко Т. В.</i> Моделювання еколого-економічного потенціалу великих сільськогосподарських утворень	86
<i>Кузьменко О. К., Бикова А. С.</i> Використання когнітивного моделювання при дослідженні економічного потенціалу підприємств	89
<i>Кузьменко О. К., Томчук І. А.</i> Моделювання динаміки розвитку соціально-економічних систем	93
<i>Левицький С. І., Загоруйко С. Б.</i> Моделювання проектного управління промисловими підприємствами	97
<i>Николаева Е. Г., Атанасов Р. А.</i> Логистический подход в моделировании деятельности предприятия по производству труб	103
<i>Николаева Е. Г., Бадлак М. В.</i> Использование комплекснозначной производственной функций для моделирования отраслевых показателей	106
<i>Старкова О. В.</i> Розробка системи підтримки прийняття рішень для організації перевезення декількох видів продукції	110
<i>Субота І. Г., Петрова О. О.</i> Моделі компетенцій керівника	113
<i>Іванченко Г. Ф., Далайін Бадер Омар Ахмад.</i> Еволюційне моделювання динаміки популяції підприємств молочної промисловості	116
<i>Шаповалова О. О.</i> Застосування інтегрованої моделі авторегресії при прогнозуванні валютного курсу	119
<i>Солодовник Г. В., Лемзякова В. Л.</i> Моделювання ризиків в інвестиційній діяльності	124
<i>Міхсєв І. А., Чудаколов А. Ю.</i> Моделювання туристичних маршрутів	127
<i>Венгерина Е. С.</i> Производственная модель выбора функционального назначения объекта недвижимости	130

<i>Зуб І. М.</i> Застосування економіко-математичного моделювання в управлінні підприємством	133
<i>Смірнова Т. В.</i> Оптимізація моделі податкового навантаження	136

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ..... 140

<i>Емец Е. М., Емец А. О.</i> Применение метода ветвей и границ для задач евклидовой комбинаторной оптимизации на сочетаниях.....	140
<i>Емец О. А., Емец А. О.</i> Некоторые свойства и деревья для евклидовых сочетаний	144
<i>Леопова М. В.</i> Числові експерименти за алгоритмом Кармаркара при оптимізації на переставному многограннику, заданому звідною та незвідною системами	153

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ТА СИСТЕМ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ 156

<i>Порохня В. М.</i> Энерго-потенциальная сущность стратегии бизнес решений.....	156
<i>Хаджинова Е. В.</i> Механизм стабилизации деловых отношений в предпринимательской сети.....	159
<i>Семикоз Д. С.</i> Стратегічне управління як механізм забезпечення сталого розвитку підприємств в умовах світової економічної динаміки	163
<i>Марченко І. В.</i> Формування маркетингової стратегії підприємства в умовах орієнтації на зовнішні ринки Європи та Азії.....	165
<i>Нестефоренко В. В.</i> Стратегічний розвиток торговельних підприємств за рахунок реалізації стратегії підвищення продуктивності праці	168

Наукове видання

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Полтава, 18–20 листопада 2015 року)

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерна верстка *Г. А. Бжікян*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 12,0.
Тираж 19 пр. Зам. № 044/612.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014;
☎ (0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827
від 08.07.2010 р.

ISBN 978-966-184-223-5

